

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Du skal være nøyaktig når delene sages ut, slik at alle sammenføyninger blir pene og tette.

TIDSFORBRUK:

Cirka 4-5 dager

PRIS:

Cirka 8000 kroner for to bord og to benker.

Luksus til lavpris

Kjøp et par benkeplater på tilbud, og lag nye, lekre møbler i høy kvalitet – de er billige og enkle å tilpasse på mål som passer hos deg.

Hvis du kjøper et par benkeplater i massivt tre, har du mange muligheter til å bygge lekre møbler av virkelig god kvalitet. De blir både billige og eksklusive på én gang.

Det krever ingen stor verktøypark – bare en sirkelsag med føringsskinne, litt lim og litt maskeringsteip – samt at du har lyst til å være møbelsnekker i et par dager. Deretter kan du bygge disse flotte

møblene, som har en enkel konstruksjon med plater som sages og limes sammen.

Når du kjøper benkeplater til et møbelprosjekt, er det viktig å få platene hjem i et tørt og oppvarmet rom. Du skal ikke la dem stå i en fuktig carport, kjeller eller et annet fuktig sted, da risikerer du at platene slår seg og blir skjæve.

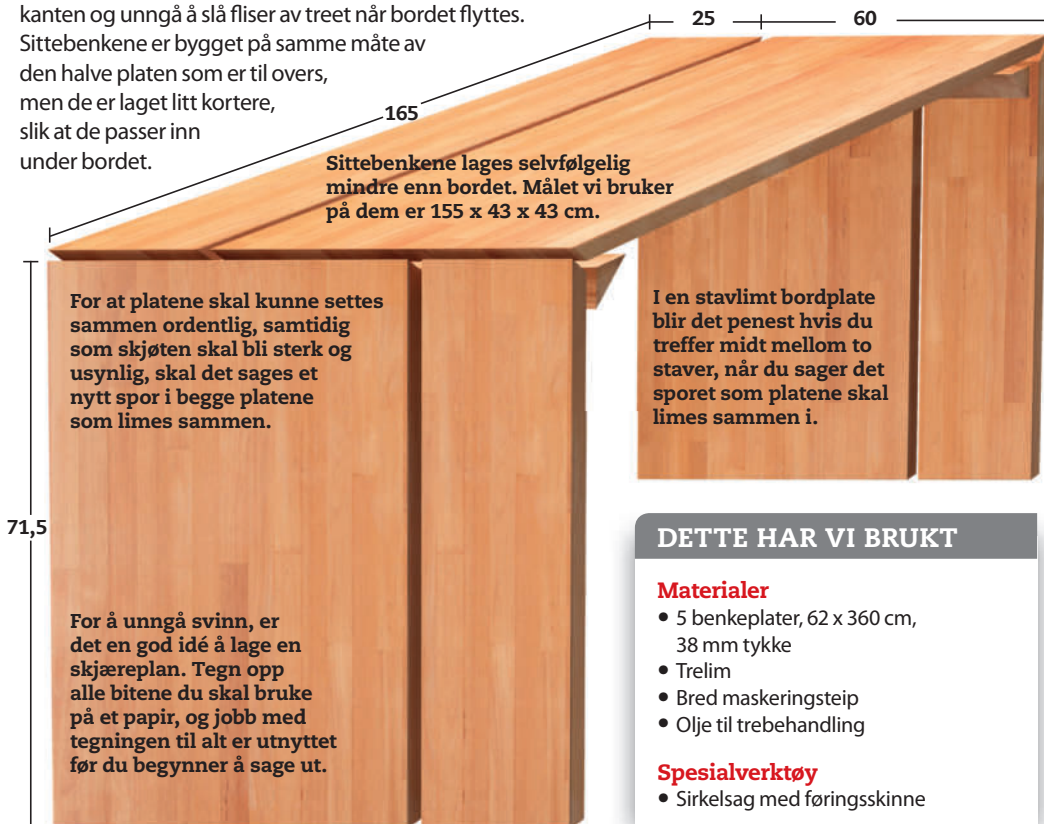
Følg med på tilbud på benkeplater, det kan spare deg for mange penger.

Møblenes enkle konstruksjon

Benkeplater i eik er limt sammen til større plater, skåret til og satt sammen til to bord.

Selve bordplaten består av halvannen benkeplate, som er saget til og limt sammen. Det samme gjelder beina på bordet. Bordplate og bein er skåret i 45 grader i endene og limt sammen. Det gir en flott sammenføyning. For å styrke sammenføyningen er det satt en trekantlist på innsiden av hvert hjørne. Nederst på yttersiden av beina er det slipt ekstra grundig med slipepapir for å runde kanten og unngå å slå fliser av treet når bordet flyttes. Sittebenkene er bygget på samme måte av den halve platen som er til overs, men de er laget litt kortere, slik at de passer inn under bordet.

Du kan enkelt tilpasse bordets størrelse til de målene som passer hos deg. Her er bordet 165 cm langt, men du kan gjerne lage det 200 cm med samme konstruksjon og platedimensjon.

De to bordene i massiv stavlimt eik, med tilhørende benker, ser meget eksklusive ut på den store spiseplassen.

For at platene skal kunne settes sammen ordentlig, samtidig som skjøten skal bli sterk og usynlig, skal det sages et nytt spor i begge platene som limes sammen.

Sittebenkene lages selvfølgelig mindre enn bordet. Målet vi bruker på dem er 155 x 43 x 43 cm.

I en stavlimt bordplate blir det penest hvis du treffer midt mellom to staver, når du sager det sporet som platene skal limes sammen i.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

- 5 benkeplater, 62 x 360 cm, 38 mm tykke
- Trelim
- Bred maskeringsteip
- Olje til trebehandling

Spesialverktøy

- Sirkelsag med føringsskinne

Oppmåling og utskjæring

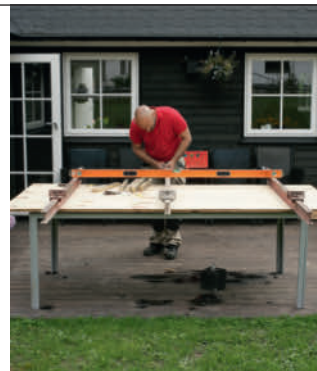
Først skal du lage de store platene, der halvannen benkeplate skal sages til og limes sammen. Det er enklest å stå ute med de store platene, som tar stor plass.

Mål opp etter skjæreplanen, og sag til delene med en sirkelsag med føringsskinne. Platene skal være litt for store, slik at det senere blir plass nok til å skråskjære dem. Benkene setter du sammen etter samme prinsipp.

1 Sag opp platene.

Legg først de platene som skal limes helt tett sammen, og spenn dem fast. Sag i skjøten, slik at det blir nye sagspor i begge platene.

2 Sørg for at underlaget er i vater.

Det er viktig at limbordet er helt plant, ellers kan platene vri seg og bli skjeve. Da er de umulige å arbeide med. På neste side kan du se hvordan du limer.

Liming av platene

Nå er det smart å flytte inn i verkstedet.

Det er ikke vanskelig å få flotte limfuger. Det krever bare at du sager nøyaktig i fugen mellom de to platene som skal limes sammen. Press dem helt tett sammen, og fikser dem med et par skruttvinger, slik at de blir liggende. Juster sirkelsagen i dybden, slik at det tilsvarer platetykkelsen pluss 3-4 mm.

Sørg for at sagen er utstyrt med et fintannet, skarpt blad til det harde treet.

1 Spenn føringskinnen fast, og sag i fugen mellom de to platene som skal limes sammen. Bladet skal sags i begge platene. Dermed kommer de to platene til å passe helt nøyaktig sammen.

Reis eventuelt opp platene, slik at du enklere kan komme til. Husk hvordan du vender dem.

2 Lim sammen platene med trelim. Det er en fordel å blande litt lim og vann sammen, som smøres på kantene med en pensel. Da har limet lettere for å fordele seg på hele limflaten.

Skrap av det overskytende limet med et bredt stemjern.

3 Spenn fast platene med tvinger når du har lagt dem på plass. Spenn så hardt at det kommer lim opp fra fugen, men du skal ikke overspenne så platen buer. Sørg for at platene flukter.

Sammenføyning av hjørnene

Både gavlene og toppplaten på bordplaten og benken skal sages i 45 grader i hver ende. Lag først et prøvesnitt i et stykke restetre før du sager i platen. Det er viktig at snittet er perfekt, slik at skjøten blir sterk.

Gavlene, som fungerer som bein, skal sages vinkelrett i den ene enden, slik at bordet og benken står solid på gulvet. Delene settes sammen med lim og teip, som skal klemmes godt fast for å holde – det gjelder alle bitene.

1 Sag et skrått snitt i endene av platen og gavlen. Juster sagen på 45 grader, spenn fast føringskinnen, og sag til platene.

Hvis flatene ikke flukter helt, kan du tyngge dem på plass med f.eks. lodd.

2 Teip sammenføyningen sammen. Legg platen med forsiden opp på et plant underlag. Press den ene gavlen opp til bordplaten, slik at flatene flukter. Teip skjøten godt sammen med maskeringsteip.

3 Plasser gavlene i loddrett posisjon, og snu platen rundt. Dytt gavlene forsiktig utover planet. Støtt dem, da "teiphengslene" er skrøpelige. Snu deretter alt rundt. NB! Her trenger du hjelp.

Trykk en limpølse ned i bunnen av skjøten, når du limer bordet sammen.

4 Lim delene sammen. Rengjør flatene, og påfør først litt fortyntnet snekkerlim på begge flatene. Etterpå skal flatene ha et lag ufortynnet lim. Det fordeles seg bedre når alle flater er smurt inn først.

5 Reis gavlen loddrett opp, og teip den fast. Sjekk at gavlen står vinkelrett, før den teipes fast. Sjekk også at det kommer lim opp langs hele fugen. Hvis ikke, skal gavlen legges ned og påføres mer lim.

Limet skal piple fram når du trykker på plass listen.

6 Lim fast en hjørnelist i skjøten. Ta en av de peneste listene som ble til overs etter skråskjæringen. Slip den med slipepapir på den flaten som blir synlig. Legg på lim, og press den på plass.

7 Spenn fast hjørnelisten med tvinger – forsiktig. Sjekk at gavlen er i vinkel, og la bordet tørke i minst et par timer. Hvis listen ligger godt i i hjørnet, kan du også nøye deg med å holde den med teip.

4 Slip de limte delene etter et par timer. Nå lønner det seg å ha gjort seg flid med å få flatene helt plane, slik at slipearbeidet blir mindre. Eik er hardt tre å arbeide med.

5 Sag til alle platene, slik at de får én rett kant. Den rette kanten er nødvendig når du skal måle opp og sage ut til de enkelte platestykkene, slik at alle deler blir vinkelrette.

6 Merk den rette kanten med et kryss og en strek over kanten på den siden du velger som forsiden.

VIKTIG

Bruk maskeringsteip til å holde delene på plass. Den er ikke så sterk, men har den fordel at den ikke er elastisk. Det er viktig til møbelsammenføyninger. Trykk teipen godt fast med neglen, og bruk mange lag.

TIPS

Hvis flaten ikke er helt plan på to sammenlimte deler, skal du i første omgang utelukkende slippe diagonalt på den siden som er for høy, til platene har samme høyde. Deretter kan du slippe jevnt på hele overflaten.

Den siste finishen

Nå skal du i gang med å slippe de mindre flatene. Det er viktig at de ikke bare blir glatte – de skal også fremstå ensartede og jevne. Hvis du ikke er vant til å bruke en slipemaskin, kan du eventuelt øve deg på en restebit.

Det er en smakssak hvordan hjørnene skal avsluttes. Her velger vi å avrunde kantene ganske lett med slipepapir, men slik at de fortsatt fremstår som skarpe.

1 Sag til hjørnelisten med en fintannet sag. Fjern også teipen og evt. skrutvinger når limet er tørt. Evt. overskytende lim fjernes med et stemjern.

2 Slip bordet. Først skal det slipes helt plant. Slip diagonalt med korn 60-80. Finn en rytme og et system, slik at flaten blir ensartet og jevn. Slip til slutt på langs av årene med korn 120, deretter 180-240.

3 Hjørnene slipes litt, slik at de har en rimelig styrke, men fortsatt fremstår skarpe. Nederst på gavlene lages en bredere skråkant, slik at det ikke går av fliser når bordet dyttes over gulvet.

Eikemøblene er behandlet med olje, slik at de fortsetter å holde seg pene. Ikke ta møblene i bruk før de er optimalt mettet med olje.

